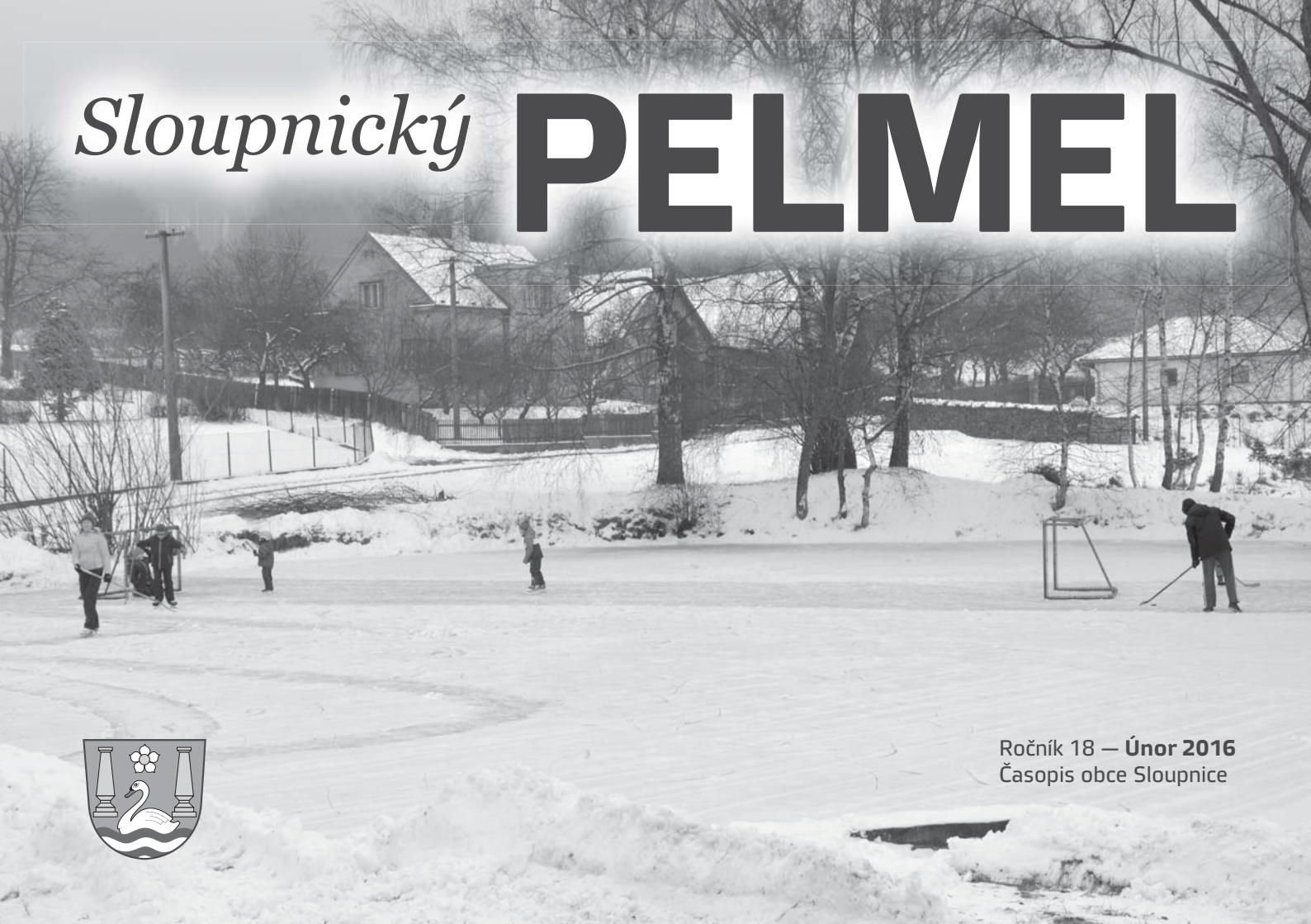

Sloupnický **PELMEL**

Ročník 18 — Únor 2016
Časopis obce Sloupnice

Dlouho jsem se snažila urovnat si rozházené myšlenky, které jsou teď, v době vrcholícího zkouškového období, snad ještě zmatenější než jindy. Znovu a znovu jsem začínala psát úvodník s pocitem, že je přece tolik důležitých a vážných věcí, o kterých by se mělo mluvit. Stačí otevřít jakýkoliv „plátek“ nebo přečíst několik titulků na internetu, hned je o čem psát. A tak jsem si najednou uvědomila, že vlastně nechci o ničem psát. Nechci klást argumenty pro a proti, nechci zaujímat postoje, vymezovat se, hledat řešení a navrhopvat možný postup. To jsem totiž nucena dělat každý den v nej-různějších sférách života. Údajně všechno má své řešení...

Mám dojem, že prožíváme jakousi informační revoluci, která pramení z víry v lidský rozum. Věříme v objektivní poznatelnost všeho, co nás obklopuje, v automatický pokrok. Nejsme tak trochu zaslepeni lidskou pýchou, která nás uvádí v přesvědčení, že máme pod kontrolou celý svět, můžeme všechno ovládnout, vysvětlit? Toužíme zkotit, svázat a vlastnit i věci nehmotné, takže ztročujeme pravdu, abychom snáze dosáhli vlastních cílů. A tak se vykořisťovaná a tolik znásilňovaná pravda radši schovává, ztratila v dnešním světě hlas a my ji nemůžeme najít, tápeme, nevíme, co si máme myslet, čemu věřit, topíme se v rozbouřené řece informací, návodů, mechanismů, ideologií a zoufale se chytáme všeho, jen abychom se zachránili, abychom na problémy dnešního světa našli řešení, nalezli odpovědi. Ve své pýše si nechceme připustit, že ne všechny věci lze vyřešit racionálně, že mnoho otázek je bez ohledu na vědecký pokrok nezodpověditelných.

Zdá se mi, jako bychom doteď žili na činné sopce, ale netušili (respektive nechtěli tušit), že pod námi proudí magma národnostních, sociálních, ekonomických a politických problémů, které v klimatu jednadvacátého století prostě muselo začít vytékat na povrch. S otevřenými ústy udívené hledíme na tu lávu, cítíme, že najednou něco není v pořádku, ale nikdo přesně neví, co s tím. A tak je každý hned nejchytřejší, přichází s „nejpravdivější pravdou“, má nejlepší řešení. Někdo pod tímto vulkánem jen tak stojí a volá po době, kdy byl svět srozumitelnější, někteří neohrožitelně mávají bankovkami, mnozí si pořizují kulometry a ti největší klauni stojí s žezlem v ruce a volají: „Z moci mi lidem svěřené, lávo, nařizují ti: zastav se!“ Přitom se nikdo nezamýšlí zapojit do diskuzí na sociálních sítích. Je to erupce národních vášní a nenávistí.

Neumíme překročit svůj vlastní stín, a tak se snažíme tomu, co jsme rozpoutali, čelit stejným mechanismem, který toto všechno rozpohyboval. Hledáme nové návody, systémy a ideologie, kterými bychom potlačili hrůzná následky našich předchozích návodů, systémů a ideologií... K problémům tohoto světa přistupujeme jako k závadě, která se dá odstranit. Aby se ale změnila naše planeta, musí se v jádru změnit celé lidstvo. Svět není stroj, ke kterému máme příručku, jak ho ovládat. A pokud přece jen existuje nějaký návod s univerzálním řešením našich problémů, tak ho rozhodně nedržíme v rukou my. Na to bychom neměli zapomínat.

Naši dávní předkové nevěděli téměř nic z toho, co víme my. Ve své bezmocnosti se tak často obraceli k něčemu vyššímu, nepoznanému, tajemnému, transcendentálnímu. To jim dodávalo sílu věřit, že všechny věci, které se dějí, mají smysl, i když mu nedokáží porozumět. My jsme přestali věřit. Tím, že se prohlašujeme za pány tvorstva, jsme ztratili i poslední zbytky pokory před tajemným řádem bytí. Ztratili jsme důvěru v přirozené směřování světa, které z své pozice neovlivníme. Ztratili jsme odvahu být sami sebou, mít vlastní názor, jít svou cestou. Možná bychom neměli dát tolik na rozum, který si myslí, že ví, jak svět funguje. Snad bychom neměli hledat neexistující řešení, ale snažit se pochopit... Pochopit, že násilím a nenávistí lávu konfliktů dnešního světa nezastavíme.

Nechtěla jsem vlastně vůbec psát, moralizovat, klást argumenty pro a proti, zaujímat postoje, vymezovat se. Ne, neměl to být návod na řešení, jen naivní úvaha o tom, že bychom někdy mohli zkusit více naslouchat svědomí, svému nitru, spíš než se bezmyšlenkovitě připojovat k okolnímu křiku... Rány tohoto světa to stejně nevyléčí, akorát z toho občas bolí uši.

Evangelické hřbitovy ve Sloupnici

Někdo si možná při svých procházkách po Sloupnici a okolí všimne, že ve Vesničce za rybníčkem směrem k lesu stojí oplocený pomníček. Upomíná na 99 sloupnických evangelíků, kteří zde byli pohřbeni.

Po vydání tolerančního patentu v roce 1781 se začal formovat sloupnický evangelický sbor a po nějaké době bylo místním evangelíkům vyhrazeno místo pro hřbitov za Vesničkou v tzv. Černoohorském koutě. Jak píše Bohumil Smetánka (sloupnický evangelický farář z 20. let 20. století) ve své knize Úzkou cestou, bylo to „na místě půl druhé hodiny od kostela vzdáleném, mokřím a močálovitém“.

Nedlouho poté ale vydal císař Josef II. nařízení o pohřbívání pouze v plátně bez rakve. Bohumil Smetánka píše že „z hrobů pak nestačili vylévat vodu, takže často byl zemřelý pohřben do vody“. V tomto místě ale pramení potok Bílá Labuť a vznikly obavy, aby se od mrtvých těl potok neznečistil.

Roku 1786 byl hlavně na žádost tehdejšího sloupnického katolického faráře hřbitov přeložen na tzv. Dolní draha „na druhé hony vzadu za voděradským stezníkem“. (Tady už ale pomníček není a autorovi není známo, kde přesně by to mělo být.)

Zde se pohřbívalo do roku 1810 a bylo zde pohřbeno asi 900 osob. Protože však i toto místo bylo vlhké, požádali evangelíci o sušší místo. Bylo jim vykázáno místo pod

„obecním špýcharem“ (neboli sýpkou), který byl později zbořen. To je to místo naproti katolickému hřbitovu, kde leží evangelický hřbitov dodnes.

MARTINA KARLÍKOVÁ

Rozpočet na rok 2016

Zastupitelstvo obce na svém prosincovém zasedání schválilo rozpočtové provizorium do doby schválení nového rozpočtu. Během trvání rozpočtového provizoria mohou měsíčně probíhat platby pouze v 1/12 schváleného rozpočtu minulého roku. Z toho důvodu je třeba schválit rozpočet na stávající rok co nejdříve. Paní účetní se starostou obce a finančním výborem připravili pro radu obce nezbytné výdaje, které se musí hradit, „volné“ finance lze rozdělit na plánované akce a nutný finanční příspěvek příspěvkovým organizacím (škole, školce a domovu pro seniory). Rada obce na svém jednání za účasti dalších členů zastupitelstva připravila návrh rozpočtu a předá ho zastupitelstvu k projednání a schválení. Zastupitelstvo bude zasedat kolem 10. února. Rozpočet vychází z daňových příjmů od státu, z místních poplatků, dotací a ostatních příjmů. Celkové příjmy pro letošní rok jsou plánovány ve výši 22 371 600 Kč.

Z větších výdajů se jedná o příspěvek příspěvkovým organizacím (3,3 mil. Kč), oprava komunikací (1 mil. Kč), likvidace a svoz komunálního odpadu (1,1 mil. Kč), rekonstrukce hřiště s umělým povrchem (900 tis. Kč), projekty (1 mil. Kč), údržba zeleně (1,6 mil. Kč), rekonstrukce sociálního zařízení ve školce (500 tis. Kč) a další drobnější nezbytné výdaje. Celkové výdaje jsou navrženy ve výši 21 435 000 Kč. Do rezervního fondu bude převedena částka 936 600 Kč.

Jako v minulých letech, tak i letos bylo podáno několik žádostí o dotace: na opravu hřiště s umělým povrchem za školou, na opravu chodníku před domovem pro seniory, rekonstrukci sociálního zařízení na fotbalovém hřišti a pokoušíme se podat žádost o dotaci na rekonstrukci veřejného osvětlení alespoň podél hlavní silnice. Dále máme v úmyslu zadat vypracování studie na vytvoření centra obce v prostoru autobusového nádraží přes potok až ke stodole bý-

valé „Volejny“. Nebude tam něco hyzdit? Návrh rozpočtu je umístěn na webových stránkách obce a je předpoklad, že zastupitelstvo obce ho s drobnými úpravami schválí.

Připravuje se II. etapa kanalizace

Jak jsme vás již několikrát informovali, byl dokončen projekt na II. etapu kanalizace ve Sloupnici. Jedná se o horní část obce od základní školy až po rybníček ve Vesničce. Začátkem ledna byla na Státní fond životního prostředí v Pardubicích předána žádost o dotace na tuto stavbu. Po kontrole nezbytných náležitostí byla žádost zaslána na tentýž fond do Prahy. Nyní čekáme na vyjádření úředníků a případné doplnění žádosti. To by mělo být dokončeno v průběhu dubna nebo května. Následně budeme muset vypsát výběrové řízení na dodavatele stavby. Vypsání a vyhodnocení soutěže na dodavatele je dlouhodobá záležitost a předpoklad je, že do konce letošního roku bude vše připraveno k tomu, aby se v březnu 2017 mohla stavba zahájit. Předpokládáme ukončení stavby je do 30. června 2018. Rozpočet na celou stavbu je 58,7 mil. Kč, dotace ze Státního fondu životního prostředí je plánována na částku 37,4 mil. Kč a z vlastních zdrojů bude potřeba 21,3 mil. Kč. Vlastní zdroje se budou skládat z půjčky od peněžního ústavu a naspořených obecních financí z minulých let. Na základě výběrového řízení na dodavatele stavby se tato čísla ještě mohou změnit snad směrem dolů. Je předpoklad, že projektový rozpočet je vyšší, než bude nabídka dodavatele.

Dle projektu je naplánováno napojení 175 nemovitostí. Zastupitelstvo se dohodlo, že postup při napojování bude stejný jako v dolní části obce. To znamená, že obec nechá vypracovat projekty na přípojky a majitelům nemovitostí je uhradí. Dále obec uhradí majiteli přípojky 50 % nákladů za instalační materiál, a pokud bude přípojka

delší než 10 m, bude moci majitel nemovitosti požádat obec o půjčku ve výši 500 Kč za každý metr nad 10 m výkopových prací. Výše půjčky bude omezena na 5 000 Kč. Před zahájením stavby budou majitelé napojovaných nemovitostí podrobněji seznámeni na předem ohlášených schůzkách. O dalším postupu přípravy na II. etapu kanalizace vás budeme informovat.

Likvidace odpadních vod

Letos je již druhým rokem v provozu čistička odpadních vod, na kterou je napojeno 120 nemovitostí. Podle projektu mělo být v I. etapě napojeno 140 objektů. S dvaceti majiteli budeme znovu jednat o napojení v co možná nejkratším termínu. K napojení je připraveno několik dalších nemovitostí nad zdravotním střediskem. Cena stočného je dána Státním fondem životního prostředí a pro letošní rok je stanovena na 37 Kč včetně DPH.

Znovu důrazně upozorňuji majitele nenapojených nemovitostí, že mají povinnost likvidovat odpadní vody v souladu se zákonem o odpadních vodách. Odpadní vody si mohou nechat zlikvidovat na čističce a cena za likvidaci je stejná jako u majitelů nemovitostí napojených na kanalizaci. Vyvezení fekálií je možné objednat u pana Milana Švece na mobilu 777 337 217.

Žádosti o dotace

Jak jsem se již výše zmínil, obec podala nebo ještě podá několik žádostí o dotace. Již v září minulého roku byla podána na Pardubický kraj žádost o dotaci na opravu chodníku před domovem pro seniory k nákupnímu středisku. Požadavek na opravu podali ředitelé domova a základní školy. K opravě se vyjadřuje Správa a údržba silnic v Ústí nad Orlicí a Policie ČR. Ta požaduje, aby přechody byly osvětleny a zhotoveny tak, aby byly přístupné i pro imobilní občany. Dále je podaná žádost o dotace na doplnění herních prvků na dětská hřiště. Na základě požadavku turistů a fotbalistů jsme podali žádost o dotaci na rekonstrukci sociálního zařízení na fotbalovém hřišti.

Jednalo by se o buňku, v které je instalováno sociální zařízení. Znovu jsme podali žádost o dotaci na ministerstvo školství na rekonstrukci hřiště s umělým povrchem. Jednáme o možnosti umístít na střechu čističky odpadních vod v Dolní Sloupnici fotovoltaické panely, a tím docílit snížení spotřeby elektrické energie. Dotace na tuto akci by dle sdělení ministerstva průmyslu a obchodu měly být vypsaný v průběhu letošního nebo příštího roku. Do konce února letošního roku je možno podat žádost o dotace na rekonstrukci veřejného osvětlení. Jednou z podmínek je mít zpracovaný projekt a energetický audit.

Tříkrálová sbírka letos překonala rekord

V sobotu 9. ledna 2016 proběhla v naší obci tradiční Tříkrálová sbírka. Spoluobčané poskytli na tuto prospěšnou akci finanční příspěvky ve výši 41 947 Kč. Je to nejvyšší částka od zahájení sbírek. Oblastní charita v Ústí nad Orlicí upřímně děkuje všem za příspěvek do pokladniček i těm, kteří se na sbírce podíleli. Finanční prostředky budou použity na zajištění služeb a projektů Oblastní charity, jako je například činnost domácí hospicové péče, pečovatelské služby a na provoz spolků patřících pod Oblastní charitu.

Různé

♦ Zastupitelstvo obce na svém jednání v prosinci minulého roku schválilo poplatek za svoz a likvidaci komunálního odpadu na rok 2016. Částka je stejná jako v minulém roce, tedy 500 Kč za obyvatele. Částka je splatná do konce února nebo je možné ji rozdělit na dvě splátky. Druhá splátka je splatná do konce června letošního roku. Poplatek lze zaplatit hotově do pokladny na OÚ Sloupnice nebo na účet 9329611/0100, variabilní symbol pro Dolní Sloupnici je 100 + č.p. a pro Horní Sloupnici 200 + č.p.

♦ Zastupitelstvo obce dále schválilo nabídku Úřadu práce na finanční podporu při umístění jednoho pracovníka na veřejně prospěšné práce. Od prosince jsme znovu na základě dobrých zkušeností přijali Milana Lenocha, s kterým má obec uzavřenou smlouvu

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 13 ►

Zprávy ze základní školy

Vážení spoluobčané,

dovolte mi seznámit Vás s děním ve škole za uplynulé pololetí.

◆ Exkurze na Úřad práce do Svitav – září

Žáci IX. třídy navštívili Úřad práce v našem okresním městě, kde jim poradili s výběrem vhodné střední školy či učiliště s ohledem na jejich zájmy a studijní předpoklady. Navíc se žáci dozvěděli mnoho praktických informací o jednotlivých profesích a aktuálním stavu na trhu práce a výhledech do budoucna. Následně se většina žáků vycházejícího ročníku v říjnu zúčastnila Burzy středních škol v České Třebové, kde si mohli popovídat se zástupci škol, které by chtěli navštěvovat po skončení základní školy.

◆ Drakiáda se školní družinou – září

Ve středu 30. září 2015 se na fotbalovém hřišti za školou uskutečnila oblíbená Drakiáda se školní družinou.

◆ Lampiónový průvod – říjen

27. října od 18 hodin uspořádaly vychovatelky školní družiny ve spolupráci s Obecním úřadem Sloupnice a SDH Horní Sloupnice tradiční lampiónový průvod, který směřoval na Horní Sloupnici do areálu Na Mlejnici. Poté jsme shlédli ohňostroj a zároveň bylo připraveno i občerstvení v kiosku areálu.

◆ Charitativní sbírka Bílá pastelka – říjen

Naše škola se každoročně zapojuje do charitativní akce s názvem „Bílá pastelka.“ Akci pořádá pobočka Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS) se sídlem v České Třebové. V letošním roce nabízel žákyně deváté třídy Žaneta Šimková a Michaela Blažková symbolickou bílou pastelku za 20 Kč. Díky Vaším příspěvkům se na podporu nevidomých a slabozrakých vybralo 2 342 Kč. Děkujeme všem, kteří přispěli.

◆ Jazykový kurz v Londýně a Berlíně – listopad

Díky finančním prostředkům získaným z fondů EU umožnila naše škola žákům jazykový pobyt v Londýně a v Berlíně. Jednalo se o pětidenní jazykový kurz obohacený o poznávání realit země, jejíž jazyk se žáci ve škole učí. Do Anglie se tak vydalo deset žáků ze 7.–9. třídy, kteří měli v minulém školním roce nejlepší studijní výsledky. V Berlíně si pak svou němčinu procvičilo deset žáků z deváté třídy, kteří rovněž byli vybráni na základě svých známek. Jsme rádi, že jsme mohli tyto zájezdy uskutečnit, protože vzhledem k finanční náročnosti cca 12 tis. Kč na žáka není možné podobné zájezdy jinak uspořádat. Věříme, že i v příštích letech se podaří získat další prostředky a budeme tak žákům smět umožnit návštěvu zemí, do kterých by se sami třeba nepodívali.

◆ Školní kolo recitační soutěže – prosinec

Uskutečnilo se také školní kolo recitační soutěže. Celkem se zúčastnilo 24 žáků, přičemž žáci 1. třídy vystoupili mimo soutěž a jejich výkony nebyly hodnoceny. Vítězové kategorií postupují do okresních a následně do krajských kol, kde jsme v loňském roce získali i několik umístění.

◆ Čertovská diskotéka – prosinec

Naši školu navštívil Mikuláš spolu s několika čerty a anděly. Přišli se podívat, co se ve škole za rok změnilo a zda nebude potřeba jejich pomoci. Jsme rádi, že i po jejich návštěvě zůstal počet žáků naší školy stejný a nebylo třeba jejich zásahu.

Děti ze školní družiny oslavily tento den tradiční čertovskou diskotékou, kde se všichni včetně vychovatelek převlékli za pohádkové bytosti a společně si zatancovali a zahráli různé hry.

◆ Předvánoční sportovní den – prosinec

V týdnu, který předcházel vánočním prázdninám, si žáci prvního stupně zahráli fotbal na školním turnaji, který proběhl v sokolovně. Pro žákyně prvního stupně byly uspořádány různé sportovní soutěže v tělocvičně. Také žáci druhého stupně měli turnaj ve florbale pro chlapce i dívky – viz foto vítězů a vítězek ►.

◆ Rozsvícení stromečku a vánoční zpívání na schodech – prosinec

Pěvecký sbor školy zazpíval při rozsvícení vánočního stromečku na autobusovém nádraží a o vánočních prázdninách při akci Živý betlém v obecním kulturním areálu. Předvánoční náladu ve škole nám žáci prvního stupně zpestřili tradičním sborovým zpěvem vánočních koled a písní s vánoční tematikou.

◆ Lyžařská škola pro žáky 1. stupně – leden

Čtyřicet žáků z prvního stupně využilo nabídky Lyžařské školy Peklák v České Třebové a v případě dobrých sněhových podmínek se účastní výuky na lyžích nebo na snowboardu. V případě, že děti nemají vlastní vybavení, mohou si ho půjčit přímo v lyžařské škole a je jim pak rezervováno i na další dny výuky.

MGR. VÁCLAV SYCHRA,
ŘEDITEL ŠKOLY

Výlet do Anglie

V neděli 15. listopadu 2015 v brzkých ranních hodinách jsme se na parkovišti u školy sešli s dalšími účastníky zájezdu z naší školy. V Brně, v Třebíči a v Lomnici nad Lužnicí jsme nabrali žáky z dalších škol a poté jsme se vydali na poznávací zájezd do Anglie.

Cesta trvala dlouhých 28 hodin. Jelo se přes Německo, Nizozemí, Belgie a nakonec z francouzského Calais trajektem do britského Doveru. Cesta autobusem se nám zdála více než náročná, ale díky ní jsme se se všemi dobře seznámili. I přes namáhavou cestu jsme dokázali celý následující den vydržet na nohou a prohlédnout si památky jako Westminster Abbey, Houses of Parliament, Downing Street, Buckingham palác, Trafalgar Square, kde jsme měli možnost navštívit Národní galerii, Picadilly Circus se známými světelnými reklamními tabulemi, China town a nakonec jsme dostali osobní volno na Covent Garden. Po prohlídce Londýna následoval „meeting point“, kde na nás čekaly naše anglické rodiny.

Třetí den dopoledne jsme šli do školy, tam nás náhodně rozdělili do třech skupin. Škola trvala od 8.30 do 12.00. Odpoledne jsme navštívili Přírodopisné muzeum, poté procházka po Hyde Parku a nákupy na Oxford Street, na které se všichni celý den těšili.

Čtvrtý den nás opět čekala výuka. Po škole jsme jeli do Greenwich Parku na prohlídku nultého poledníku a Námořního muzea.

Předposlední den jsme naposledy navštívili školu a obdrželi certifikát za absolvování jazykového kurzu. Poté nás čekala dvouhodinová cesta do pobřežního města Brightonu a prohlídka v Sea Life Centru. Šli jsme kolem Royal Pavillon a na Churchill Square jsme měli rozhled. Brighton byl pro nás velice okouzující město, díky extravagantnosti obyvatel a krásnému zábavnému molu.

Poslední den ráno jsme se rozloučili s našimi krátkodobými rodinami a vydali se na poslední prohlídku Londýna. Šli jsme přes známý most Tower Bridge na prohlídku Tower of London, kde byly korunovační klenoty. Následovala prohlídka St Paul's Cathedral, ke které jsme šli kolem divadla Globe přes most Millenium bridge. V katedrále jsme vystoupali až na vrch a užívali si nádherný výhled, ze kterého byl vidět celý Londýn. Poslední námi navštívená památka byla Museum of London, prohlídka byla velmi zajímavá a poučná. Už na nás čekala jen opět dlouhá cesta domů, kterou jsme skoro celou prospali.

Domů jsme dorazili v 11 hodin večer, zdraví a plní zážitků z okouzující Anglie. Všichni bychom se tam rádi vrátili.

KATEŘINA PAVELKOVÁ, LENKA BEČIČKOVÁ

Vzdělávací zájezd do Německa

V neděli 29. listopadu 2015 se 10 žáků z 9. třídy ZŠ Sloupnice společně s dalšími školami zúčastnilo jazykově-vzdělávacího zájezdu do Německa.

Jeli jsme ze Sloupnice autobusem, první zastávka byla v Drážďanech, kde jsme si prohlédli město a pokračovali jsme dál do Berlína na první „zastávku“, kde na nás čekaly německé rodiny. Každý byl přiřazen do jedné rodiny po dvou až čtyřech dětech. V hostící rodině to měl každý jinak, záleželo na pravidlech jednotlivých rodin.

Od pondělí do pátku jsme každý den od 9 do 12 hodin byli ve škole, kde jsme se učili německý jazyk a hráli různé hry nebo zpívali německé písničky. Po škole jsme se všichni sešli u našeho autobusu a měli jsme odpolední program. Viděli jsme například berlínské náměstí (Alexanderplatz), televizní věž (Fernsehturm), různá muzea, kostely, navštívili jsme i město Postupim, kde jsme měli prohlídku parku Sanssouci a barokního paláce. Viděli jsme i zbytky Berlínské zdi a Olympijský stadion. Čtvrtek byl asi pro každého nejlepší, protože jsme měli dlouhý čas na rozchod a mohli jsme nakupovat v obrovském nákupním centru. Poslední den jsme ve škole dostali certifikát o absolvování kurzu a jeli jsme zpátky domů. V průběhu cesty jsme si pouštěli v autobuse filmy. Do Sloupnice jsme dorazili kolem 8. hodiny večer na autobusové nádraží.

**ANDREA RADOŠOVÁ,
VERONIKA ŠTANTEJSKÁ**

O našich lesích a myslivosti

jsem si povídal s **Václavem Jiráčkem**, který je revírníkem ve společnosti Lesy ČR a také hospodářem mysliveckého spolku Háje Sloupnice.

♦ Co obnáší práce revírníka?

Mám ve svém revíru asi 570 hektarů státního lesa, kde připravuju těžební i pěstební projekty. Přebírám provedené práce, domlouváme se na dalších činnostech. Pro nás všechny práce provádí firma na základě výběrového řízení po dobu tří let. Na dalších 1100 hektarů soukromých vlastníků lesa provádím odbornou správu.

♦ V jakém stavu jsou lesy v okolí Sloupnice?

Řekl bych, že v celkem dobrém. Exhalace se za posledních pětadvacet let zlepšily. Dnes jde spíš o to, jestli jsou lesy přírodní. Tady byly uměle založené, takže převažuje smrk, borovice, částečně modřín.

♦ Jak by ideálně měly vypadat?

Podle vyhlášky by alespoň 25 procent mělo být melioračních a zpevňujících dřevin, to znamená listnáče, jedle. Původně

ve zdejších lesích byly lípy, javory, ale během posledních tří čtyř století převážil nejrychleji rostoucí smrk, který člověk potřeboval jako stavební materiál a topivo. Pokud by suché a horké počasí jako v loňském roce pokračovalo i do budoucna, je předpoklad, že smrky i vlivem působení kůrovce vymizí. Ale snad jde o výkyv a zase se vrátí více deště v létě a normální zimy.

♦ Kdo má povinnost řídit se v lesním hospodářství touto vyhláškou?

Obce, stát a vlastníci lesů nad tři hektary.

♦ Loni se tu ve větší míře objevil kůrvec. Hrozí podobná situace i letos?

Teď se těžko odhadne, jaké bude počasí, doufám, že bude vlhčí rok. V suchu a horku se stromy hůř brání a vývoj kůrovce trvá kratší dobu než obvyklých asi 70 dní. Na jaře by určitě chtělo udělat ochranná opatření.

♦ Jaká konkrétně?

Položit do místa výskytu kůrovce lapáky a lapače. Lapák je pokácený strom přikrytý větvmi, který se pokácí v březnu před očkávaným rojením – kůrvec přednostně nalétává do vývrátů a zlomů. Pak se larvy buď chemicky zničí, strom zbaví kůry, anebo se včas, tak aby nemohl dokončit vývoj, odveze pryč z lesa. To je nejlevnější způsob. Dají se použít taky plastové lapače s feromonovou návnadou, ale lapáky jsou účinnější.

♦ Jak jsou na tom lesy v okolí Sloupnice co do výskytu divoké zvěře?

U nás je pouze srnčí, což je rozšířená původní zvěř, a divoká prasata. Z drobné zvěře je tady pouze zajíc. Koroptve a bažanti už vymizeli, v naší monokulturní zemědělské krajině nemají podmínky k životu. Zajáci žijí pouze na okrajích velkých lánů, uvnitř

ve vzrostlé řepce nebo kukuřici nemají potravu, je tam tma a chlad. Prasatům současný stav naopak vyhovuje, takže se hodně rozmnožili a páchají škody.

♦ **Je v silách a zájmu myslivců více regulovat jejich stav?**

Pro myslivce je to dnes se srnčí zvěří jediná zvěř, která se dá lovit a přináší nám i peníze do pokladny. Na druhou stranu působí zemědělcům škody, kterým se snažíme zabránit. Na jaře chodíme v noci hlídat zasetá pole s kukuřicí, dáváme okolo různá pachová zradidla, která se dnes vyrábí. Snažíme se je regulovat intenzivním lovem. Loni jsme ulovili 67 prasat, předloni 103, hlavně selat. To je asi maximum.

♦ **Od letoška platí nový zákon, který umožňují jejich celoroční odstřel...**

To není úplně přesné. Celoročně se loví a dříve mohlo lovit sele a lončák (mladá zvěř), dospělá zvěř (starší dvou let) – kňour a bachyně se dá lovit celoročně jenom v honitbách, kde je zvěř normovaná, tam je to na základě vypracovaného plánu lovu. U nás můžeme po vyjádření orgánu státní správy lovit celoročně bachyně, kňoury v povoleném počtu a věku. Podle mého názoru tato změna nic neřeší, je potřeba lovit celoročně mladou zvěř, která dělá největší škody, bachyně na konci léta, na podzim a v zimě. Ulovit bachyni na jaře, když vodí selata, není etické ani v pohledu většiny veřejnosti. A protože má slovo myslivce souvislost se

slovem myslet, tak nepochybuji, že ta souvislost tam zůstane.

♦ **Měl by se člověk bát chodit do lesa, když je tam tolik prasat?**

Myslím, že ne. Divoké prase je přirozeně plaché a z člověka má strach, takže se snaží se s ním nepotkat. Problém může být, když je postřelené, nebo když má bachyně selata a překročí se bezpečná vzdálenost. Pak je nejlepší potichu vykouvat.

♦ **Dají se tu potkat i jiná, méně obvyklá zvířata?**

Vím, že tady byl spatřený jelen. Před několika lety se tu objevila dančí zvěř, mohli pocházet z nějakého zájmového chovu, obůrky. Hnízdí tu čáp černý, už je běžný krkavec, který tu dříve nebyl. V poslední době se u nás rozšiřuje psík mývalovitý, kterého jsem osobně viděl, kolegové z Dolní Sloupnice už jich několik ulovili. Pochází z východní Asie, v šedesátých letech byl jako kožešinové zvíře vysazen na Ukrajině a odtud se rozšiřuje na západ. Z Německa se zase na území Čech rozšiřuje mýval severní, i když přímo u nás ještě uloven nebyl. To jsou nežádoucí šelmy. Jvodní šelmou je liška, její hlavní potravou jsou myši. Tím, že tu téměř není drobná zvěř, se drží na přijatelné úrovni – lovíme jich 10 až 15 ročně. V poslední době se stále častěji i ve dne odvažuje do vesnice, což pocítili někteří chovatelé drůbeže, bohužel i já... Ve Strakově a Skuhrově se objevil rys, přítomnost byla

zjištěna podle stržené srnčí zvěře a stop, ten ale potřebuje velké komplexy lesa, takže jeho výskyt přímo u nás by byla vzácnost. Celkem běžně je tu jezevec.

♦ **Co dělat, pokud autem srazím zvěř?**

Každopádně nahlásit myslivcům, a pokud je auto pojištěné, tak i policii. Pokud bys zvěř naložil do auta, je to pytláčení.

♦ **Je v případě honu nějak zabezpečen vstup do lesa?**

Někdy se to hlásí v rozhlase nebo jsou na kraji lesa cedule. Stává se, že se k honu připlete nějaký turista, ale každý myslivce má za svou ránu zodpovědnost. Může střílet jen tam, kam vidí.

♦ **Jsou samotní myslivci při honech pod kontrolou?**

Hony hlásíme na odbor životního prostředí v Litomyšli, odkud si může informace vyžádat policie. Sám jsem zažil, že přijeli na hon, podle seznamu zkontrolovali účastníky a všem dali dýchnout. Dnes už si žádný střelec během honu nedovolí pít alkohol.

♦ **Poslední dobou se z lesů stávají rejdiště terénních motorek a čtyřkolek. Co se s tím dá dělat?**

To je problém. Lidé mají dost peněz a volného času, aby si koupili motorky, jezdí si, kde chtějí, poškozují porosty a kořenový systém. Je těžké je nějak dopadnout a postihnout... Všeobecně platí zákaz vjezdu motorových vozidel do lesa.

–MŠ–

Turnaj neregistrovaných ve stolním tenise

Obec Sloupnice a Sokol Sloupnice uspořádali 29. 12. 2015 v odpoledních hodinách turnaj pro zájemce o stolní tenis, kteří nejsou registrovanými hráči a nehrají tak žádnou oficiální soutěž. Celkem se sešlo dvacet účastníků, kteří se utkali ve čtyřech skupinách. Z těch pak dle umístění ve skupině všichni postoupili do vyřazovací části, kde hráli o celkové umístění. Vítězem turnaje se stal Jan Beneš, jako druhý se umístil Miloslav Fangl a třetí byl Petr Beneš. Následně se hráči utkali i v turnaji čtyřher. Zde se nejvíce dařilo dvojici Petr Beneš a Oldřich Dvořák. Všichni hráči si, doufáme, dobře zahráli a zúčastní se turnaje i v příštím roce.

ZA ORGANIZÁTORY TURNAJE **VÁCLAV SYCHRA**

Blahopřání Josefu Vondrovi

Každoročně začátkem roku probíhají různé ankety. Na Orlickoústecku se vyhláší nejlepší sportovec okresu za uplynulý rok. Jednou z kategorií, která byla letos vyhlášena, je **Cena Josefa Masopusta**. Neznalým připomínám, že se jedná o slavného bohužel již zesnulého fotbalistu minulých let. Tuto cenu získal náš spoluobčan a zastupitel obce **Josef Vondra**. Cena mu byla udělena oprávněně za zásluhy o fotbal nejen v naší obci, ale i v okrese. Josef Vondra je zapálený pro fotbal již odmalička. Hrál v několika klubech a největšího úspěchu dosáhl jako hráč několika divizních týmů. Sloupenskému fotbalu pomohl dvakrát k postupu do krajské soutěže a pomáhá mu dodnes jako hrající trenér. Bez jeho služeb si sloupenský fotbal nelze představit. K získání ocenění mu ze srdce blahopřeji představitelé obce i sloupenští fotbalisté.

Pepovi Vondrovi přejeme hodně zdraví, pevné nervy při trénování, ještě hodně nastřílených gólů a snad se mu podaří vychovat mnoho nástupců stejně kvalitních jako je on sám. Vesnický sport takové obětavce potřebuje.

JOSEF ŠKEŘÍK

Vyžádejte si vyjádření o existenci nadzemních nebo podzemních sítí

- Stavíte nebo rekonstruujete dům?
- Kopete na zahradě bazén nebo studnu?
- Budete provádět terénní úpravy na vašem pozemku?
- Plánujete výkopové nebo zemní práce?
- Chystáte se na hlubokou orbu na zemědělských pozemcích?

POZOR! Podzemní nebo nadzemní telekomunikační vedení a případné jiné síťové prvky se mohou nacházet i na vaší nemovitosti.

Dovolujeme si proto upozornit, že podle § 101 zákona č. 127/2005 Sb., jsou stavebníci, kteří budou provádět činnost spojenou se zemními pracemi, povinni provést opatření, aby nedošlo k poškození vedení komunikační sítě. To se týká i provádění hluboké orby na zemědělských pozemcích, zemních pracích a terénních úprav. Mezi tato opatření patří především povinnost vyžádat si před začátkem prací „vyjádření o existenci nadzemních nebo podzemních sítí“. Společnost CETIN je připravena toto vyjádření poskytnout ZDARMA na internetové adrese www.cetin.cz v sekci „Naše síť“.

Česká telekomunikační infrastruktura a.s. (CETIN)
www.cetin.cz

POKRAČOVÁNÍ ZE STRANY 5 ►

do konce října letošního roku. Obec na jeho zaměstnání dostává finanční příspěvek ve výši 13 000 Kč.

♦ V době, kdy vznikají tyto řádky, je zima jak má být. Mrzne a sněhová nadílka není sice nic moc, ale místní komunikace se přesto protahují a sypou. Prosil bych občany, aby byli k pracovníkům udržující komunikace ve sjízdném stavu tolerantní a nebyli na ně rozhněvaní, když si musí snít, který utvoří nepatrnou hranu od radlice, od své nemovitosti uklidit. Není v silách pracovníků, aby u každého domu a garáže snít ručně odklízeli. Nestihli by odklízit všechny komunikace, které spravujeme. Vzít lopatu a pětkrát hodit snít přece nikomu neublíží. Věřte, že řidiči odklízějící snít ho schválně nikomu přede dveře nehrnou. Pokud si někdo nepřeje, aby se před jeho nemovitostí snít neodklízel, oznamte to prosím na obecní úřad.

♦ Z důvodu výrazného poklesu zájmu obyvatel o využívání sítě Veřejných telefonních automatů se společnost O2 Czech Republic a.s. rozhodla zrušit v průběhu 1. pololetí letošního roku nevyužívaný Veřejný telefonní automat v Dolní Sloupnici u bývalé prodejny. Společnost věří, že tyto nezbytné kroky přijmou občané s pochopením.

Poděkování pořadatelům

Chtěl bych touto cestou poděkovat všem pořadatelům, kteří uspořádali v prosinci akci „Česko zpívá koledy“ za nasazení a odhodlání akci uspořádat navzdory přírodě i v případě elektrického proudu, který tuto akci značně zkomplikoval. Dík patří i hasičům z Dolní Sloupnice za zapůjčení elektrocentrály a přichozí si díky tomu mohli koledy zazpívat. Snad se příští ročník obejde bez podobných potíží. Dík patří i všem, kteří se podíleli na tradičním živém betlému v areálu Na Mlejnici. I na uspořádání této akce je potřeba velké úsilí, aby vše klaplo jak má. Nedovedete si představit, jak náročné je sehnat na vesnici živá zvířata. Odměnou všem pořadatelům všech akcí je spokojenost návštěvníků.

JOSEF ŠKEŘÍK, STAROSTA OBCE

Nepodceňujte riziko otravy oxidem uhelnatým!

Oxid uhelnatý (zastarale kysličník uhelnatý, chemická značka CO) je jedovatý hořlavý bezbarvý plyn, lehčí než vzduch, který nemá žádný zápach ani chuť. Oxid uhelnatý vzniká jako produkt nedokonalého hoření, tedy hoření, které probíhá za sníženého přísunu kyslíku.

Nebezpečí otravy oxidem uhelnatým spočívá v navázání oxidu uhelnatého na červené krevní barvivo – hemoglobin, které je přímo zodpovědné za transport kyslíku v lidském organismu. Vazba oxidu uhelnatého na hemoglobin je asi 210× silnější než vazba kyslíku na hemoglobin, což zapříčiňuje obsazení transportních míst pro kyslík molekulami tohoto plynu. V důsledku toho dochází u otrávených k vnitřnímu dušení (rozvoj tzv. anemické hypoxie). Následkem tohoto stavu jsou nejprve poškozeny orgány nejvíce citlivé na nedostatek kyslíku, tedy mozek a srdce. Počínající otravu je možno rozpoznat poruchami koncentrace, začínajícími bolestmi hlavy a závratěmi. V případě těžších otrav dochází k dušnosti, zvracení, křečím a následnému kómatu.

Charakteristické je také jahodové zbarvení kůže. Otrava může skončit (a často končí) smrtí. Např. jen v nedaleké České Třebové byly v loňském roce zaznamenány tři případy otravy oxidem uhelnatým, z nichž dva skončily úmrtím. Otrava oxidem uhelnatým je celosvětově nejčastější otravou jedovatými plyny.

První pomoc v případě podezření na otravu je opuštění zamořených prostor, popř. není-li to možné, alespoň snaha o maximální přísun čerstvého vzduchu. Pod zdravotnickým dohledem se následně provádí inhalace vzduchu obohaceného o kyslík, popř. je nutno provést léčbu v hyperbarické komoře, otrava může končit i nutností krevní transfuze. V případě jakékoli otravy oxidem uhelnatým (a to i pouze domnělé) je nutno vyhledat lékařskou pomoc. V případě těchto otrav v žádném případě neplatí slova o „přechození“ otravy. Včasným zdravotnickým zásahem je možné výrazným způsobem snížit dlouhodobou újmu na zdraví otráveného.

K otravám dochází nejčastěji v koupelnách (především od karmy) a v kotelnách,

kde může docházet ke kumulaci oxidu uhelnatého v důsledku nedokonalého větrání. V případě rozpoznání příznaků otravy je vhodné prostor opustit ve skrčené poloze popř. plazením se, neboť oxid uhelnatý zaplňuje místnost od stropu dolů. Vzniku nebezpečných koncentrací oxidu uhelnatého se dá předcházet především pravidelnými revizemi spotřebičů (zvláště pak karem a plynových kotlů), dostatečným větráním prostor se zvýšeným nebezpečím vzniku oxidu uhelnatého (především kotelny) a taktéž stavebními úpravami (např. přesunutím karmy z koupelny jinam, popř. alespoň malým trvalým větráním kotelny). Tak jako všude jinde, i zde platí obecná zásada, že ohrožení je vždy lepší předcházet, než je akutně řešit. Oxid uhelnatý je sice vysoce nebezpečná chemická látka, avšak při správném zacházení se riziko jeho vzniku a následné otravy limitně blíží k nule.

ZA SDH HORNÍ SLOUPNICE

JIRÍ SOKOL

Kulturní komise
při Obecním úřadu ve Sloupnici
Vás zve na

SETKÁNÍ S DŮCHODCI

**v sobotu 5. března 2016
od 14 hodin v sokolovně**

K tanci a poslechu zahraje kapela
Řetůvanka a dozvíte se také
informace o dění v obci.

Autobus do sokolovny vyjíždí
ve 13.15 hodin ze zastávky
ve Vesničce po celé délce obce.

NAROZENÍ

**Anežka Morávková
Jan Vondra
Ondřej a Dominik Hanusovi
Adéla Tuháčková
Růžena a Štěpánka Bednářovy
Ondřej Chaloupka**

ŽIVOTNÍ JUBILEA LISTOPAD 2015

75 let
**Marie Kolářová
Jana Jiskrová
Marie Šmögerová**

85 let
Růžena Černá

87 let
Sylvie Brožková

89 let
Božena Bednářová

91 let
František Zachař

92 let
Milada Jasanská

95 let
Jan Jeništa

ŽIVOTNÍ JUBILEA PROSINEC 2015

70 let
**Jiří Přivratský
Jaroslav Novák**

80 let
**Božena Janoušková
Jan Matyáš**

85 let
Božena Svobodová

86 let
Jaroslav Matoušek

93 let
Marie Doležalová

Redakční poznámky

- Články a fotografie zasílejte v elektronické podobě.
- Příspěvky, prosíme, zasílejte nejpozději do dne uzávěrky příštího čísla. Nemůžeme zaručit, že příspěvky dodané po datu uzávěrky, budou otištěny.
- Své příspěvky konzultujte s dostatečným časovým předstihem s redakcí. Redakce si vyhrazuje právo výběru jednotlivých příspěvků.
- Cena za otištění inzerátu je 200 Kč pro místní, 500 Kč pro ostatní.

Uzávěrka příštího čísla Sloupnického PELMELU je 20. března 2016.

Další číslo Sloupnického PELMELU vyjde 8. dubna 2016.

Příspěvky, připomínky a dotazy zasílejte na adresu

pelmel@sloupnice.cz

Sloupnický PELMEL je časopis obce Sloupnice. Vychází šestkrát ročně. Vydání 1. čísla 18. ročníku – 10. února 2016.
Místo vydání – Sloupnice 196, IČ: 038 130. Registrováno referátem kultury Okresního úřadu Ústí nad Orlicí pod reg. č. 10/1991.
Náklad 350 výtisků. Cena 5 Kč.

Redakce: Martin Škeřík, Tereza Štochlová, Jaroslav Novák

Grafická úprava a sazba: Petr Bartoň, claim

Tisk: Tiskárna Osík